

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Păstorii, ajutați lupilor ca să le între în staul?

Neri negri se ivesc pe cerul lumii creștine.

(Urmare din No. 34)

După-ce în numărul nostru 34 a. c. am aratat, cum capul bisericii papistașe a căzut în dureroasa rătăcire de a se face călar Sfinția Sa ocrotitor al Erelmei față cu proprii săi filii sfetești, cari încep a se neliniști în tot mai multe țări împotriva jidanilor jidani, și prin aceea îi face pe aceștia să fie de o îndrăzneală și mai ticăloasă în munca lor de încălecare a creștinilor, —

să arătăm azi rătăcirile de același fel ce le vedem în țara noastră la oamenii de ai bisericii. Doar că cele dela noi nu sunt unele ca altele de grele, și unele sunt mai mult o ușurintă, decât o vină voită. Iată câteva:

1. În capul celor cari au păcătuit în privința asta, punându-se pe trivnic în fața propriilor săi filii sufletesti, și făcându-se prin asta, cu bună știință sau fără de știință, ocrotitor al Jidanilor, trebuie să așezăm pe Metropolitul Moldovei Pimen, care a închis biserica sa în fața alor mii de tineri studenți cari mergeau să facă o rugăciune, înainte de a ține un sfat al lor. Știind că acești tineri sunt luptători pe față pentru creștinism și naționalism, împotriva celor mai veninoși dușmani ai acestora, a jidanilor, — nu i-a lăsat nici să se roage lui Cristos în biserica Metropolitului, cerându-i ajutorul în lupta pentru El, la care el au pornit. Și și-a oprit preoții să sfintească steagurile „Ligii Creștine” fiindcă pe acelea, pe lângă crucea lui Cristos care se află în vârful steagului, pusă la locul cel mai de cinste, este pusă și crucea luptătoare, „svastica”, — spunând că aceasta e crucea lui „Antihrist” (Anticrist). Întoarce-l Doamne din rătăcirea lui pe micul Pimen!

2. Patriarhul României are la Cartea sa ca Secretar sau sfetnic apropiat, pe un preot tiner și ager la minte, Pișculescu, om cu cunoștințe bogate, scriitor bisericesc meșter, om cu dar, care de și-ar folosi darul pe drumul Sune, ar putea fi de mare preț la viața bisericească. Dar unde îl vedem pe părintele Pișculescu scriind cu mai mare plăcere? În zădărnica „Dilema”, în care ori-ce și scrie de un preot, se prefăce în un certificat de slab creștin pentru dînsul... E dovadă că sfinția sa nu are nici un dram de îndrăgire de creștin, și în vreme

de încercări pentru biserica și credința sa, acestea n'ar putea avea intrăsușul nici un razim, nici un apărător. El merge acolo unde i-se dau arginți mai mulți. Pentru sfinția-sa „banul nu are miros”. Vie din mână de ori-ce jidan pichinos, numai să fie ban...

3. Cea mai bogată biserică românească în toată țara, e biserica din Bucovina. Ea are păduri uriașe, proprietatea „Fondului Religionar”. Sub Nemți fondul era administrat pe porunca guvernului din Viena, care chiar pentru a slăbi pe Români, îi dădea la chivernisire și oameni de lege streină. Acest fapt ar fi trebuit să aprindă sufletele bisericanilor din capul Mitropoliei de Cernăuți, încât jindată ce au ajuns sub stăpânire românească, să ceară în lăturarea cu ori-ce preț a taturilor streinilor opoșiți pe averile Fondului Religionar român și să le dea mână de ajutor a da tot venitul urlașei lu crări, numai la creștini și anume la filii sufletesti ai lor! Așa e de firesc așa ceva! Ași! Nu numai că n'au cerut asta, dar au mai prelungit contractul de exploatare (de lucrare) a pădurilor Fondului cu jidanul Anhuah!.. Se vede că se simt foarte bine în societatea lui... Nu le miroasă de loc rău pielea de jidan... Că Români, credincioșii bisericii bogate, rămân și mai departe numai lucrători palmași, a căror sudoare se prefăce în aur pentru jidan și în lacrimi pentru ei și copiii lor, — de asta nu le pasă sfinșiiilor conducători ai bisericii!

Mai nou au ieșit în vileag scandale urlașe în jurul acestei legături a bisericii cu Anhuah, — ca acolo unde creștinul se întovărășește cu jidanul!.. El „unge”, ca să poată „sunge”. Dar nu te trece D-zeu să nu te faci de rușine! Căci așa e în planul lui: El să tragă folosul, și să îți facă ponosul, — după-ce și-a aruncat câteva fărîmături desprețuite, din masa lui bogată, la care tu, creștin nebun, l'ai așezat și l'ai ajutat! El vrea să te scufunde moralcește, și te scufundă!..

4. Episcopia Curții de Argeș (auzi, creștinul a minunatul Mânăstiri dela Curtea de Argeș!) tipărește o foarte bisericească, „Buletinul Eparhiei Argeșului”, — și sfinșii părinți n'au găsit tipografe creștină în Țara Românească, ci o tipăresc tocmai la jupan Schreier în Pi-

tești! Uf! Vai de sufletul lor! Cât de sec e acel suflet de mândria de creștin și de Român!

5. Dar să trecem și la noi în Ardeal. — Episcopia rom. ort. de Arad, a primit prin reforma agrară 600 jăgăre pădure la Mîlova pentru trebuințele sale. A publicat licitare pentru darea în lucrare a acestor păduri. Și a dat-o — Jidanului Mairovitz!, — deși s'au găsit Români cari ar fi dat și ei pentru ea cât a dat Jidanul. — Câțiva cetitori de-ai noștri, buni creștini, ne-au întrebat: ce-i cu pădurea conzistorului dată lui Mairovitz? Noi am întrebat la Conzistoru și un domn conzilier (asesor) Păcățianu ne-a răspuns foarte supărat, că cel-ce a scris despre asta în foaia „Voința Poporului” din Arad (după care am dat și noi știrea), mai bine s'ar duce să se spovedească, că nu se spovedește nici odată, — dar încolo arândarea s'a făcut ținându-se aspru în samă condițiile de licitare, și s'a dat celui care a dat prețul cel mai bun! Punct.

Acesta nu e răspuns serios. Întâi și întâi, tu, conzistor creștin, n'aveai să primești la licitare un jidan! Dacă concursul nu te-a ajutat la asta, de ce l'ai făcut așa de greșit? Domnii asesori, dacă nu o știu, puteau învăța cum se face un concurs bisericesc, de pildă dela Comitetul parochial ortodox din Brad, care a publicat în Nr. 25 al „Libertății” din acest an concurs pentru repararea temelnică a bisericii, și la urmă zice: „Comitetul își ține stăruie dreptul de a da lucrarea și unuia dintre cei cari au imbiat mai puțin, dacă află în el mai multă chezeșie!” Ce vorbă caminte și ce hotărîre de Român creștin! De venea un ungur, un neamț, un jidan, și se imbia mai lesne decât ca măestrii Români creștini, comitetul le spunea acelora: Nu vi-o dau. Afla mai multă chezeșie în măestrii cutari români!.. Tot așa comitetul dela Ștaroveț (în Bănat) la zidirea bisericii sale (vezi „Libertatea” Nr. 28 din acest an) spune: Dau la cine află eu că e mai de încredere! — D-zeu să trăsască Comitetele din Brad și Ștaroveț! Așa ne plac iar dñii asesori dela Arad n'au știut pune așa ceva în concursul lor? În felul acesta nu se întărește aliprea oamenilor la biserica lor, — mai ales întîo dieceză bantuită de sectele cele rele, ca cea a Aradului!

Și am mai avea de înșurat suflet de rătăcirii, pe cari le scoatem la iveală numai cu foarte multă durere sufletescă și în nădejde că cel chemați, cel puși în capul bisericii, vor înțelege,

că credincioșii lor nu sunt aplicați a le trece sub tăcere rătăcirile dela datorii lor de păstori! Se credem că la unii a fost numai o nebagare de șamă, din o rea obișnuință de a nu face deosebire între Român și strein, nici întru credinciosul său și necredincios, — dar le cerem în numele marilor obște, pe viitor să fie mai treji la postul lor de comandă și să țină samă pe cine primesc în apropierea lor, pe cine îmbrățișază, ca nu cumva prin acea îmbrățișare să strice bisericii pe care o conduc, în loc să-i folosească.

Jidanii sunt duhul necurat care duc peste tot local stricăciune, corupere, decădere. A lăsa să se apropie și de sfânta biserică, a fi ei lași și aci, ca în stat, la braț și puși naînța creștinilor, — e ca și când păstorii înșiși ajută lupilor să poată intra în staul să le sfășie oile!

Cel ce au urechi de auzit, să auză! Noi, luptătorii naționali-creștini, nu vom mai trece în tăcere pe lângă astfel de păcate față de biserica și neamul nostru!

Pentru „Căminul Cultural Creștin”

dela Iași, la care se lucrează ce zor, — ne-au mai sosit darurile de următorii:

Din Șincal (jud. Mureș) ne-a trimis d. Victor Măteș, student univ. 500 Lei, dar din venitul curat al unei producții teatrale dată în acea comună. Vrednicii Români de aci, se pregătesc să-și sfintească și steagul „Ligii”, cu care prilej vor da o nouă producție și vor mai aduna ceva pentru Căminul. Iaca, unde ai un om de ispravă, un student credincios mișcării pentru apărarea națională, lumea urmează bunelor îndemnuri și dă semne de viață și de ajutorare.

— Din Vatra Bornei (Bucovina) ne-a trimis zelosul nostru cetitor George Despa, 240 Lei, primiți dela: George Drăgan 100 Lei, G. Despa 100 Lei, Eugenia Despa 20 L., și Chitucinski Vasile (acesta din Vijișta) 20 Lei.

De tot azi . . . Lei 740.—
Din Nr. trecut . . . Lei 150.—
Din Nr. 28 . . . Lei 249.500.—

De tot la „Lib.” Lei 250.390.—
Însemnăm cu plăcere, că Duminecă în 15. Aug. la (Sântămărie) s'au făcut colecte („chete”) pentru Căminul în București și în Iași. Numeroase perchei de domnișoare însoțite de studenți au adunat dela publicul de pe străzi și prin restaurante, cafenele. S'au adunat câteva zeci de mii.

Domnii studenți cari sunt pe acasă, să facă același lucru în țîo Duminecă în orașul lor sau cel mai apropiat, — căci Căminul acum are mai grabnică trebuință de ajutor, — fiind a se pune el în toamna asta sub copertă. — Cel cedă la timp, dă îndoit! Sumele să se trimită: Dnel Dr. Șamuleanu, Iași, pentru „Cămin”.

Mișcarea pentru „Ligă”

Insufletește poporul în multe locuri prin țară. Deși e totu lucrului, se înjghebează încă organizații noi ale „Ligii”. Așa la Sântămărie a avut loc sfințirea de steaguri ale „Ligii Creștine” în comunele Lunca și Tomoști (jud. Severin), ieșind la sărbarea de sfințire dl Dr. Murariu, președintele organizației din Severin și d. N. Mihuț, președintele Ligii din comuna Margina. Au luat parte ca la 1000 persoane, și toată lumea s'a arătat încredințată de marele folos cel va aduce „Ligă” poporului român, când va fi destul de puternică pentru ca cuvântul ei să fie hotărîtor în trebile țării.

Din viața Partidelor.

În numărul său de azi, Joi 26 Aug., „Universul” aduce un articol iscălit de d. Sever Dan, secretarul Partidului Național, prin care spune că: dñii Ion I. C. Brătianu și Iuliu Maniu trebuiesc împăcați la elaltă! Țara are lipsă de un guvern tare și staternic pe 10—20 de ani, și acest guvern numai Partidul Liberal unit cu cel Național îl pot da. Să se uite trecutul apropiat (cu urtele lui înjurături de 4 ani) și să se împace!..

Așadar tot e adevărat, că Partidul Național are de gând (ba se vede că e pe cale) a se apropia de Liberali și a primi să vie cu ei împreună la putere.

Despre asta se poate vorbi mult.

Știri politice

Frăția de arme între România și Franța.

Pacea încheiată pe urma cestiului din urmă războiu, are mulți dușmani, — dar și mulți doritori de a o păstra neatinsă în veac. Printre cei cari doresc ca ea să trăiască, este poate cea dintâi Franța. Ea ajungându-și scopul de a-și recuceri țărișoarașoră Alsătia-Lorena, zmulșă ei în zilele lui Bismark, dorește acum să aibă pace, pentru a se putea intrăna de marea pierdere de puteri îndurată în războiu. Și de aceea prin tot ce face și pune la cale, ea urmărește întărîrea păcii de azi.

Și fiindcă aici în Răsăritul Europei, vede apele păcii mai tulburi și în primejdie de a fi tulburate, Franța n'a pus în înțelegeri cu bărbații de stat Români, ca cu ei împreună să im-

plante aici în Răsărit un puternic stâlp, pe care să razime edificiul păcii Europei. Acest stâlp l-a găsit ea în o înfrățire de arme cu România!

S'a încheiat drept aceea, de curând, un Contract de frăție de arme (alianță) între România și Franța, prin care cele 2 țări își chezeșesc una altele tot sprijinul pentru păstrarea hotarelor ce le au azi, în urma păcii dela Paris. De-o fi primejdiiță pacea unuia din țările întovărășite, cealaltă e datoare a lupta în tot chipul, la nevoie și cu arma în mână, pentru a apăra pe soașta sa de frăție.

Și cum azi nici Franța, nici România, nu mai au năzuințe de cuceriri în afară, — frăția de arme între ele este numai de apărare față de un atac din afară, și nu de-a ataca ele pe vre-una vecin al lor.

Rașilor bolșevici li-l năcaz de tot pe Franța pentru acest contract cu România, căci ei arată de nou, că Franța recunoaște în fața lumii întregi, că hotarele de azi ale României sunt pe drept ale ei, așadar și România și Franța e gata a se pune ori-cui în față, dacă ar cerca a se atinge de aceste hotare.

Mal are Contractul și aceea însemnătate, că e întâlul contract încheiat de România mărîtă cu o Mare Patere, și în care ea a fost socotită cu drepturi întocmai și de-o-potrivă cu Marea putere.

Nainte de războiu, țări mici ca România, când încheiau contracte de ori-ce fel cu state mari ca Franța, Austro-Ungaria, Germania, — ea trebuia să facă îngăduințe deosebite onoratei „mărimii” cu care se țirgula, pentru a o primi la contract. Franța a stat de vorbă cu România la egal, așadar ca cu un stat asemenea aleși, — ceea-ce e mare cinstire a surorii latine de aici din Răsărit.

Anglia se apropie de Japonia.

Lupta pentru stăpânirea drumurilor pe ape, pe năsfârșitele mări, — e mult mai dirză, dusă în ascuns, decum s'ar crede de către cei ce nu urmăresc toate arătările din viața politică între state.

Anglia merge în fruntea celor ce vor să stăpânească mările.

Până bine de curând, ea nici nu umbra, în acest scop, după tovarășia nimănui, căci era destul de tare și singură. O știa și copiii că „Anglia e regina mărilor”.

Cu vremea însă, au înțeles și alte popoare, alte state, că ce însemneză această stăpânire a apelor (ele sunt drumul cel mai lesnău pentru negoșul cel mare cu lumea întregă) și începu și Germania să și facă fiotă (armată de corăbii) tot mai puternică, apoi Japonia, — în afară de Franța și Italia. Iar după războiu se apucă de mărirea flotel sale în chip mai băător la ochi America!

America spune că trebuie să și întărească armata de corăbii, de frica Japoniei... Dar Anglia vede, că atunci când America va fi foarte-foarte puternică pe mări, — ea va începe a strămtora și pe „regina” de până ieri...

Și în fața acestui primejdii, isteța și departe privitoare în viitor Anglia, își caută de pe acum tovarășii iar mai bun tova-

raș pentru Anglia, când se va vedea în fața imbalzirii americane, cine i-ar fi altul decât — Japonia?!

Și de aceea folle dau ca țirte politică de întâia grăutate, vestirea, că Anglia începe a-și întoarce fața spre Japonia, și că ar fi chiar încheiat cu ea un Contract de frăție de arme...

Nainte de războiu Germania căuta prietenia ori chiar ortăcia de arme a Japoniei. Anglia, folosindu-se de căderea Germaniei, leagă ea ortăcie cu Japonia, prin ce e drept că de-ocamdată e iarăși asigurată de stăpânire atotputernică asupra mărilor, — dar în acelaș timp dă și dovadă despre acces, că — nu se mai simte singură „Regină” a Mărilor, ci își caută soș și razim, căci se clatină mările sub picioarele corăbiiilor ei...

Ne lipsește

ce ne e mai de trebuință:

— Marea mândrie de Români —

Cetim în ziarul „România” (23 Aug.), că guvernul „poporului” a făcut iar o ispravă frumoasă.

Se știe că Cinematografele au sporit așa de tare și în țară la noi (ca în toată lumea), în cât nu este orășel cât de amărât, care să nu și aibă „teatru” său mut, cu jocuri de figuri de lumină pe o pânză albă. În orașele mai mari sunt 2—3—10 cinematografe. Fiecare Cinematograf își aduce așazis „filme”, cari sunt un brâu lung pe care sunt tipărite felurite figuri și mișcări ce se răvarsă asupra pânzei după cum mașina desface de pe sul brăul figurile.

Așadar „filmul”, brăul cu figurile, e lucrul de căpetenie al acestui teatru de jocuri de lumină și umbră. Sunt fabrici anume cari pregătesc acest filme. În cele mai multe țări nu se găsesc fabrici de filme, ci filmele se aduc din strălăutate. Și se aduc multe, pentru mille de teatre cinematografe!

Acum ce i-a venit cuiva în minte: Hal să ceară el dela guvern ca să aibă numai el dreptul de a aduce filme din strălăutate, și Cinematografele să fie așilte toate a lua în folosință filmele numai dela el!

Și guvernul a zis: Bine. Se face. E un izvor de venit bun. Cine ajunge a-l avea în mână, e miruit de Dzeu. E pus în picloare.

Și noi am înțelege acest fel de a judeca, de a gândi, dacă el ar izvorâ dintr'o dragoste mare pentru ne-amul românesc și pentru întărirea lui în țara lui, dându-i toate ajutoarele ce se pot! Vrea guvernul să mai fericească pe un Român și de aceea îl dă „monopol” (drept lui singur) de a aduce și a împărși, pentru plată bună, filmele în toată țara.

Am înțelege-o și din alt punct de vederē: Azi în aceste teatre cinematografe, la care aleargă tata și mama și bălatal măricel și fetișa măricică, se arată două filme bune și trel netrebnice, unele arătându-și cu ce isteșime și cu ce mijloace sparg hoșii casa și și fară tot ce ai scump prin-

ea; altul cum înșală om pe om, sau arătări pline de păcate din viața oamenilor stricați, și nu odată ceteșii prin foi proteste (cuvinte de nemulțămire) pentru necuviințele și îndrumările spre rele ce se arată în cinematografe. Ba față de noi Români, „indelelungăbădătorii” și atotiertătorii, se fac lucruri și mai frumoase: se arată filme cari sunt o batjocură la adresa noastră și altele de preamărire a tot ce e strein, arătându-l pe strein foarte învățat, foarte brav, foarte mai presus, iar pe noi făcându-ne de ris prin arătări anume căutate.

Am lăuda guvernul care ar da filmele în mâna unor Români deștepți și patrioți, cari să alunge din ele tot ce e netrebnic și să le aleagă așa, ca să fie spre întărirea morală și națională a privitorilor.

Dar ce s'a întâmplat? Iaca ce: A venit un oare-care Ermolieff (?!), bulgar ori tătar ori rus, sau mai de sigur Jidan sub nume strein, și a cerut el acest mare drept, de a aduce singur filme pentru Țara Românească, după gustul lui, după capul lui!

Și — guvernul s'a grăbit a-i da acestui strein, acestui necunoscut, care, de sigur, nici cetățean român nu este, — acest mare drept, a-i pune în mână acest mare izvor de venit! El va pune prețuri cât va voi de mari pentru împărșirea filmelor, va da ce va avea, adecă ce el a ales dela fabrici, tu publice privitor al Țării Românești, taci și plătește și te 'ndoapă cu ce di Ermolieff, favoritul guvernului, va binevol să și dea. La început, pentru a te orbi, îți va da numai filme alese, plăcute, fără greș, — mai târziu se va „scăpa” să și vire printre ele și câte unul din cele ce intră în șocoteliile lui de stricare a sufletului românesc. Apoi mai multe, câte poștești. Și va lua plată mare pentru ele, și cinematografil din orașe vor pune prețuri mai mari, — și tu public taci și dă, căci și di Ermolieff are de dat mult și din greu undeva, pentru că altfel nu ajungea la acest „monopol”...

Guvernul Averescu Gogu a dat și prin asta dovadă, că e departe de-a fi aceea ce se aștepta dela el! Ne dovedește că se dă tot mai păcătos în coate cu tot felul de streini, în tot felul de treburi!

Că noroc uriaș au streinii, în — orbia noastră și în lipsa noastră de adevărată iubire pentru țară și neam!

Guvernul s'o spună găgâniilor, că face acest lucru din curată iubire pentru Ermolieff și că nici unul din membrii săi nu s'a uns cu miere pe degete și din monopolul filmelor...

Unele — altele.

Cât e de datoare Europa, Americii?

Țările Europene au făcut în războiul trecut datorii uriașe față de America (afară de cele do aici de-acasă). Au o datorie de Trei mii de Miliarde Lei. Nu-

mai camete pe an au de plătit 80 miliarde Lei (80 de mii de milioane).

Cineva a socotit, că cu atâta bani ai putea cumpăra aproape tot pământul Europei, — cu alte cuvinte prin războiul trecut Europa s'a vândut pe sine Americii... Cât va trebui să asude ca să se răscumpere, plătinu și uriașă datorie.

Așa da. Ne dăm și noi cu guvernul.

Intr'un ziar din București cetim o știre, după care între d. Ministru de Interne O. Goga și di Prof. A. C. Cuza, Președintele Ligii Creștine, s'a stabilit un înțeles, în scop de-a ajuta țara să ajungă la un împrumut însemnat, care s'o scoată din năcaz. Anume, guvernul să fie ajutat de toată lumea, așadar și de Ligă, ca să capete acel împrumut din America.

Ca gaj (zalog) să punem față de America pe Jidani, ca fiind el cel mai bogat, cu pungile mai pline de aur, mai cu preț în fața streinătății. Dacă la terminul pus pentru plată, nu vom putea plăti, America să și lea dela noi prețiosul „zalog” și să fim cvit.

Vezi, pe treaba asta am fi și noi toți cu guvernul.

Năravul din fire?..

În rîndul trecut guvernul dlui General Averescu a fost înlăturat dela frânele țării pentru marile păcate făcute de unii din Ministrii săi, în deosebi de cutozătorul și nepăsătorul de toată lumea C. Argetoianu, cel care făcea jaf nerușinat în averea țării prin mâna sa dreaptă Jidanul Schuller, și când și a dat Băncii sale „bonul” vestit că va plăti franci francezi pentru Lei ce i dă „împrumut” statului... Risipa criminală i a făcut atâta rău, încât a trebuit să plece nainte de a i-se implini 2 ani de ședere la guvern.

Scăpând de Argetoianu, lumea credea ca noul guvern Averescu s'a lăpădat și de năravul risipei vinovate. Dar se pare că nu. Foile din București spun că face iarăși „afaceri” (gheșelturi) cari nu miroase bine. A încheiat contract de mari lucrări pentru Căile Ferate, cu o firmă streină Warschalowski din Viena, lucrări cari se puteau face în țară mai ieftin ca în streinătate! Și era și o ajutorare a industriei țării. Dar poate fabricile din țară nu ungeau așa de bine osiile vagoanelor — cerute... O fi.

Contractul e dat pe 20 de ani și pentru suma uriașă de vre o 12 miliarde Lei! De aci... „pică” bine.

Alta și mai urtă e: comanda de pușt vechi pe sama armate! Se scrie că guvernul comandă în Italia puști „Manlicher” sistem vechiu, despre care chiar în țirgul ce se face nu se spune că s tipul cel mai nou, ci că sunt încă „întrebuințabile”, adecă: mai pot fi întrebuințate!

Asta e framos de tot: Ceva fabrici au arme vechi pe cari nu le mai cumpără nimenea, — găsesc România care să le dea vre o 300 de milioane pe vechiturile ei, cari... „mai pot fi folosite”... La război sigur nu o să și trimiți armata cu astfel de arme învechite, ci o să le dai de cele mai bune, de cele mai noi, — dar atunci de ce le iei

acum pe acestea? Să învețe soldații a lucra cu acestea, iar la război să nu cunoască arma cea nouă ce li-se va da?

Se bănuște că iară e la mijloc o afacere, din care ori-cine altul are folos, — numai armata nu.

Pe rău drum calcă în felul acesta guvernul.

SCRISORI

— Din Supurul-de-sus. —

Dle Redactor! Dvoastre scrieți mult despre Jidani, iar eu zic că — nici nu scrieți destul! Câtă dreptate aveți a fi îngrijorați, cu noi împreună, de primejdia ce ne amănință din partea jidovilor, o puteți vedea și din următoarele stări în care ne aflăm noi în Supurul-de-sus, (jud. Sălaj). Suntem în această comună peste 200 de familii (cam 1000 și ceva de locuitori), cu un hotar de 3—4000 de jugăre de pământ. Și în vreme-ce nainte cu 60 de ani, nu era în acest sat nici un jidan, azi ei locuiesc o bună parte din strada cea mai de frunte, care e pietruită, iar ale noastre celelalte, ale Românilor curați, sunt în o stare jalnică, încât de toamna până primăvara târziu, nu mai poți trece prin ele de glod. Și pe când nainte cu 60 de ani, nefiind nici un jidan în sat, tot pământul era al Românilor, — azi, după abia 60 de ani, două sau chiar trei părți din hotar e tot al jidanilor! Mai mergând așa înainte numai câteva zeci de ani, — poate prevedea ori-cine ce va mai fi din acest sat, fost până de curând curat românesc!..

Și totuși chiar unele cercuri bisericrești, nu văd viitorul nostru amenințat și iau în deșert lupta „Ligii de Apărare Națională Creștină”, în loc să o îmbrățișeze pe ea și să-i vedem în fruntea mișcării chiar pe Arhieriei nostri pe toți, uniți și ortodocși! Până n'or face așa, nu și implinesc cu bine chemarea lor! N. C.

Am căzut în mare păcat.

— Scrioare din Deva. —

Și ne vedem dară, toți frații împreună... Mare bunătate cerească s'a revărsat asupra noastră, poate ca răsplată pentru credința nestrămutată ce o avem moșii și strămoșii nostri!

Gândindu mă la lucrul acesta, cercetez viața noastră de azi, ca să văd de ne purtăm și noi cu destolă credință față de Impăratul Cerurilor, care s'a milostivit așa cu noi, și față de patria noastră, care ne cuprinde la sânul său bun.

Mă adăncesc cu gândul la ce văd, cercetez, depănîntâmplările și arătările, și văd că nu ne purtăm bine. Mulți oameni de ai nostri să lasă conștiința lor păgănc. În prăvălia (bolta) și în crișma Jidanului să vorbește meren de treburile țării noastre. Știe el Jupanul de ce întoarce meren vorba la — grișile țării... Parcă el nici n'are alte griș, decât grișile țării noastre! Dar știe el ce știe. El știe că implinește o poruncă alui Iehova lui, dacă picură pe furis, picătură cu picătură, vorbă cu vorbă, otrăvă în Inima Românilor și a tuturor creștinilor. Pentru Jidan tot ce e

cu 60.000 lei, 10 milioane coroane, pașaportul, biletul de tren și legitimațiile ce le avea la el. O doamnă a fost lovită (ca din întâmplare) peste mâna în care ținea geanta (trăistuța de mână) cu atâta putere, că blata femeii scoțând un șipăt a scăpat geanta și a dus mâna la gură, în clipa următoare voină să ridice geanta, vede cu groază că aceasta plierise! E de închipuit clipele grozave prin care a trecut blata femeii, căci în geantă avea 20.000 lei, — toată averea ei.

Duminecă am călătorit și eu la Târgu-Mureș și schimbând trenul la Feldioara, voină să scot un bilet de la casa de bilete del necunoscuți s'au îmbizit peste mine și cât ai clipi din ochi, mi-a perit portofelul cu 5000 lei, un permis liber pe C. F. R., alături pe tramvai și alte legitimații. Și cu toată că furterile s'au înțeles atât de mult, poliția nu ia nici o măsură pentru prinderea pungășilor, cari sunt de o îndrăzneală nemaiomenită și au băgat spaima în publicul călător. Ei merg până acolo cu cetezanța lor, că se urcă în trenuri și prevestesc călătorii să-și păzească portofelurile, că sunt pungăși în tren. Călătorii speriați duc mâna la buzunarul cu portomoneul (cu punga de bani) și pungășii văd cu acest prilej cine-și temă buzunarele și îl imbalzesc când se dă jos din tren și cu toată paza i-l șterpelesc.

Pacea lumii.

Nouă răsturnare în Grecia.
Grecia nu-și mai află liniștea dela nenorocitul război încoace. Nainte cu vre-o jumătate de an Generalul Pangalos, nemulțumit cu felul cum guvernul conducea trebile țării, a dat o lovitură sprijinită pe o parte din armată și a răsturnat guvernul și a luat frâiele ca Dictator (poruncitor fără a mai lua sfat dela Adunarea țării). A alungat din țară pe toți capii partidelor de cari nu-i plăcea, și — a făcut el ceva rindulală, dar a trezit, prin pașirea sa foarte voioasă, și un val de nemulțumire.
Urmarea s'a arătat Dumineca trecută dimineața: Amiralul (generalul de corăbii) Conduroitis, răzimat tot pe armată, a dat el o lovitură lui Pangalos, alungându-l dela cârmă și arestându-l. Il va trimite chiar în fața Curții Marșiale (a tribunalului de război) pentru volnicile sale. S'a numit alt guvern. Alungații vin înapoi.
E o răsturnare de suflet boi-nave și tulburate. Țara privește liniștită, mai mult ca la comedie, decât la ca „revoluție“.

In Turcia
încă se ivesc porniri de nemulțumire. Ținutul Smirna s'a răsculat împotriva guvernului din Angora. Armata a plecat să sufocare mișcarea.

In Mexico
tulburările, chiar încercările singeroase, armeză încă. In statul

Țării au fost așa certe aprinse între deputați, că au leșit de-acolo bătându-se și în uliță s'au încăerat rău, au tras cu revolvare unul asupra altora. Un deputat și un Colonel au fost împușcați, mai mulți răniți.

Liberalii bagă devină Avereseanilor

pentru lucruri pe cari nici ei nu le-au făcut.

Gazeta de frunte a liberalilor „Viltorul“ prin care se rostesc bărbații hotărâtori ai lor, bagă de vină (numărul dela 2 Aug.) guvernului Averescu, că prin Ministrul său dela comunicații (călferate și celelalte drumuri pe uscat și pe ape) Văleanu, începe vechea risipă din vremea guvernării trecute: închee contracte foarte îngreunătoare pentru Stat cu fabrici din străinătate, pentru lucruri de trebuință Căilor Ferate.

Și, — spune gazeta liberală, — „d-sa (ministrul Văleanu) nu ține samă nici că Fabricile ce le avem în țară, ar putea repara de trei ori atâta, cât au nevoie Căile noastre Ferate“, — și aruncă numai așa miliarde de Lei peste hotare...

Iacă un lucru ce nu-l știam până azi: Că fabricile de reparații din țară, ar putea repara de trei ori atâta cât este trebuința Căilor noastre ferate!... Noi vedem de 7-8 ani, dela război încoace, prin toate gărrile din țară, zeci și sute de vagoane stricate, cari stau betege, triste, pe liniile moarte ale gărrilor, — fără să se gândească cineva să le trimită la... spitalele lor, la Fabricile de reparații de vagoane... Și acum o spun liberalii, că am avea doar spitate destule pentru vagoanele betege... și bagă vină lui Văleanu că în loc să le dea aci, închee Contracte foarte îngreunătoare pentru Stat, cu fabrici din străinătate, cari acelea să ne lecuiească bolnavele noastre vagoane.

O fi că au drept liberalii. Ei, cari au stat de atâtea ori la putere, știu bine ce însemnă un „Contract“ gras dat în mâna unui strein... El mai îngrășă și pe altcineva, nu numai pe acel strein! Doar asta e nenorocirea noastră! Aci nimenea nu face nimic de dragul țării, ci tot cu gândul ascuns, că să poată visa și el un vis frumos după asta... Cine n'o crede, e — de pe altă lume... Protestul liberalilor are tâlcul său. Noi îl înțelegem și ne pare rău, că nu pogoară odată Dzeu peste țara asta și domnia unor oameni, pe cari să nu-i mai poată lumea bănuși cu temelul cu care îi bănuște pe conducătorii de azi și de ieri și de mâine.

Dar să ne dea voie liberalii să-i întrebăm: Dacă ei știu că avem atâtea fabrici de reparat vagoane, — de ce ei, în cel 4 ani cât steteră la putere, nu s'au folosit de ele? De ce miile de vagoane aflate de ei betege pe linii, le-au lăsat tot acolo

și tot în starea rușinoasă în care le-au aflat? De ce au lăsat avereseanilor o moștenire, cu care dl Văleanu, Ministrul Căilor Ferate, să facă ce face, după spusa liberalilor, spre pagaba, nu spre folosul statului? Nu suntem și nu vrem să fim apărătorii avereseanilor, — totuși ni se pare că liberalii cam pe nedrept le scot ochii pentru lucruri, pe cari nici ei nu le-au făcut iar aceștia se pun să le facă cum îi sjață capul lor!

Posta Redacției.

Dsate „Un credincios“ în Ap. Nemulțumirile cu unii preoți, e bine a le înainta la Consistoriu de care vă țineți. A le vântura prin foi, e a face din fețe loc de ciocnire a patimilor persoanele și omenești, ceea ce nu e în folosul cetățitorilor. Noi zăbucim abaterile dela datorințele naționale sau păcatele față de legea noastră creștinească. Celelalte — la instanțele lor de judecată.

Licitație de case.

Subscrisul fac licitație de bunăvoe asupra caselor mele, aflătoare în comuna Dobra (jud. Hunedoara). Casa stă din 3 camere (odăi), o crâșmă, odăie de locuit și bucătărie; în curte bucătărie de vară, cocină, fântână, cotef, teate în stare bună. E aproape de firgul de v. te, cu grădina de 1/2 jugăr.

O vând din cauză de bătrânețe. Nici o greutate pe casă. Licitația se ține în 29 August 1926, în casă. Prețul strigării 180.000 Lei. Licitanții pun un vadiu de 10 procente dela prețul de strigare. (852) 1-1 Meiso Lupșa crâșmar, Dobra (J. Huned).

O mașină de treerat trifoiu, 1 m. 20 cm. în stare bună, se află de vânzare la (854) 1-2 Petru Nistor Valdel, posta Orăștie (jud. Hunedoara).

A apărut „Adevărata cauză a renunțării la tron a fostului principo Carol“ de Em. D. B. Vasiliu, avocat.

Prețul 10 Lei. Se poate comanda la autor: E. B. D. Vasiliu, avocat, București, Str. General Berthelot Nr. 25, sau la: Tipografia „Cultura“ București, Str. Câmpineanu, 15. Adaugăți 6 Lei pentru porto recomandat, ca să nu se „peardă“ pe postă. (9) 3-3

Publicațiune.

Comuna Lancrăm dă în arândă prin licitațiune pășnata de țarnă în ziua de 5 Septembrie 1926 la 2 ore d. o. prin oferte închise și sigilate. Prețul strigării e Lei 30.000. Garanția 10% din prețul strigării. Licitația se va ține în conformitate cu art. 72-83 din legea contabilității publice și în conformitate cu ordonanțele în vigoare. In cazul când licitațiunea nu va avea nici un rezultat, aceea se va continua în 19 Septembrie la 2 oare p. m. tot sub aceleași condițiuni. Condițiunile de licitație se pot vedea la Primăria comunală în orele oficioase. (855) 1-1 Lancrăm, la 18 August 1926. Primăria comunală.

Consiliul orașului Orăștie.
Nr. 1914/926 adm.
Publicațiune.
Orașul Orăștie are trebuință de 6000 kgr. ovăș. Doritorii de a lăra acest cvant, să-și înainteze ofertele lor până la 31 August a. c. ora 9 a. m. Orăștie, la 17 August 1926. (856) 1-1 Herlea, primar.

Casă de vânzare, în Orăștie, stând din trei odăi mari, șură cu grejd, șopru de țanțe și bucătărie de vară, grădina, pivniță și fântână. Informații în casă: Strada Augustin Bunea, 14, Orăștie. (857) 1-2

Reuniunea de Consum a personalului dela Uzinele de fier din Cugir.

Licitație publică. (858) 1-1
Susnumita Reuniune de Consum, cu sediul în Cugir, aduce la cunoștința enor. public amator, că **Vineri, în 3 Septembrie 1926, la ora 10 a. m., va ținea LICITAȚIE PUBLICĂ** în localul Consumului din Cugir, asupra mărfurilor aflătoare în Consum, ca: manufactură și coloniale, în valoare de 430.000 — Lei. Amaterii sunt obligați a depune, în ziua licitației, 10%, a valorii mărfurilor, ca vadiu, care vadiu la adjudecare se va întregi la 30%. Restul prețului se va achita în bani gata la ridicarea marfei, dar cel mai târziu în termen de 30 zile dela data licitației. In cazul, când cumpărătorul la acest ultim termen nu se va prezenta pentru ridicare, adjudecarea se va considera de anulată, iar întreg vadiul trece în proprietatea Consumului, fără nici un drept de reclamare. Cugir, la 24 August 1926. Direcțiunea.

Depozit de Benzină și Oleiuri în gara Orăștie.
— AVIZ —
Depozitul pentru vânzarea produselor petrolifere Orăștie (în gară), a pus în vânzare: **benzină albă**, calitate superioară, și diferite **oleiuri** necesare la motoare.
— Prețurile cele mai reduse. —
(845) 2- I. BLÂNDEA

Numai pachetele cu marca de fabrică Răsnita de cafea

confin Veritabilul Franck
El este cel mai fin și cel mai economic adaus la cafea prin spornicia sa neintrecută.
HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR BUCUREȘTI-BRASOV.

Betia STOMAC
Cine vechto a scipa de patima acca-ata uricioasă, să lătrebulătezo „Antibetianul Verdes“, scutiit legal, preparat de mult încercat, care degustă beșivul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pătimășului fără știrea sa. Mil și mil de scrieri de recunoștință. 2 flacoane 300 lei prin ramburs.
— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —
Farmacia la „VULTURUL ALB“ Nr. 33, Lugoj, Banat.

Boule de STOMAC
de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acrezia, greața și vomarea, șgârci de stomac și peste toate greutățile și slăbiciunile stomacului, se lăltură prin Esența de STOMAC „Verdes“ 4 sticle 450 Lei prin ramburs.